

Geen fosfaatrechten voor vleesvee

Vleesveehouders kunnen onder voorwaarden worden vrijgesteld van fosfaatrechten. Met dit goede nieuws komt er een einde aan een maandenlange discussie en veel onzekerheid. Wouter Hartendorf van LTO zal zijn rechten inleveren. ‘We wilden ze niet, dus ik ga ze teruggeven.’ Een aantal vleesveehouders ziet dat echter anders.

TEKST ALICE BOOIJ

Wie vleesvee wil houden heeft – onder voorwaarden – geen fosfaatrechten nodig, zo heeft het Nederlandse ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit halverwege juli bekendgemaakt. Met deze beslissing heerst er alom opluchting in vleesveeland. ‘We zitten als vleesveehouderij weer in het zadel’, reageert LTO-voorman Wouter Hartendorf. ‘Het is mooi dat er duidelijkheid is’, geeft Jacco Keuper van VleesveeNL aan. ‘We horen niet thuis bij de fosfaatrechtenregelgeving.’ Jos Bolk van de Federatie van Vleesveestamboeken Nederland: ‘Voor de sector is het goed nieuws.’

Ontheffing fosfaatwet

Met de ontheffing in de fosfaatrechtenwetgeving worden

vleesveehouders in hun bedrijfsvoering niet beperkt door deze rechten. Starters kunnen beginnen, groeiers kunnen door. Hartendorf schetst de discussie van de afgelopen tijd. ‘We waren eigenlijk liever helemaal niet in deze situatie beland. Vleesvee is immers geen melkvee. Wat er nu gebeurt is een soort correctie.’ Het is best bijzonder dat de Nederlandse vleesveehouderij een uitzonderingspositie heeft verworven in de fosfaatwetgeving. Het lukte niet iedereen, denk aan de grondgebonden en biologische melkveehouders die ook van mening zijn dat hun bedrijven geen blaam treft bij de toegenomen fosfaatproductie in Nederland.

Het krediet voor het binnenhalen van die uitzonderingspositie verdienen de belangenbehartigers die weken, of zeg maar gerust maanden, op het vinkentouw bij het ministerie

Vleesveehouders kunnen vanaf half oktober bericht verwachten over vrijstelling van fosfaatrechten

gezet hebben. 'We hebben met alle partijen samengewerkt naar hetzelfde doel', geeft Bolk de succesfactoren aan.

Hartendorf vertelt dat het een vrijwillige regeling is waar wel een aantal voorwaarden aan zijn verbonden (zie kader). 'Vleesveehouders kunnen er dus ook voor kiezen om hun rechten wel te houden, maar dan dienen zij ook voldoende fosfaatrechten te hebben voor het jongvee dat hieronder valt. Ik roep vleesveehouders dan ook op goed na te denken over hun keuze en zo nodig concrete actie te ondernemen.' Je zou zeggen dat het verhaal hiermee klaar is, maar de telefoon bij de belangenbehartigers stond na het nieuws roodgloeiend. Hartendorf: 'Er zijn vleesveehouders die nu beginnen te rekenen.' Een fosfaatrecht kan ook verkocht worden en levert dan zo'n 200 euro op. 'Daarmee kunnen bedrijven nog een mooie stopperspremie binnenhalen of ze gaan ermee speculeren. Het is een soort spaarpotje, waarvan het onzeker is hoe lang het blijft bestaan.' Bolk signaleert het ook. 'De kleine en middelgrote bedrijven geven de fosfaatrechten terug. Voor hen gaat het om een leuke hobby, die willen geen poespas.' Echter bij de zoogkoeienbedrijven vanaf zo'n 80 moederdieren signaleert hij een andere trend. 'Het kan om bedragen gaan tot wel een half miljoen euro. Die vleesveehouders houden de fosfaatrechten vast en passen hun dieraantallen hierop aan. Je weet maar nooit hoe het in de toekomst gaat', verwoordt Bolk de argumenten. 'Maar we zijn er niet voor de stoppers', nuanceert Keuper. 'We zijn er voor de blijvers. De zoogkoeienhouderij heeft bovendien een laag rendement; je kan in onze sector niet meedoen wanneer je ook fosfaatrechten moet aankopen.'

En nu?

De ontheffing voor vleesveehouders is officieel nog onder voorbehoud. Minister Carola Schouten heeft toestemming gekregen van Brussel, maar gedurende drie maanden loopt nog een 'notificatieperiode' waar technische vragen gesteld kunnen worden bij de afspraken. Het is slechts een formaliteit, zo geven de verschillende belangenbehartigers aan, maar het betekent wel dat het ministerie pas vanaf half

Vrijstelling in een notendop

Vleesvee houden zonder fosfaatrechten kan onder de volgende voorwaarden:

- de rechten die vleesveehouders eerder dit jaar kregen toebedeeld, dienen ze weer in te leveren
- bedrijven die melk- en vleesvee combineren kunnen niet deelnemen
- jongvee van vleesvee mag niet naar melkveebedrijven worden afgevoerd
- de vleesveehouder is en blijft verantwoordelijk voor het juist omgaan met deze eisen

De eisen zijn scherp om te voorkomen dat er ruimte is voor constructies om tussen de regels door te laveren. Om een voorbeeld te noemen: het kan niet zo zijn dat ondernemers eerst de rechten verkopen en daarna een nieuw vleesveebedrijf starten en dan van de fosfaatrechtenvrijstelling gebruik gaan maken.

.....

oktober in actie kan komen richting de sector. Vleesveehouders kunnen tot 15 oktober afwachten. Wat achter de schermen al wel gebeurt, is dat er een definitieve berekening gemaakt wordt voor de toekenning van de fosfaatrechten voor elk vleesveebedrijf.

Hier zit nog wel een addertje onder het gras. Naast de vrijstelling van de fosfaatrechten wordt ook de definitie van 'jongvee voor vleesvee' nader uitgelegd in de nieuwe regeling. De hoeveelheid fosfaatrechten wordt per bedrijf – op basis van de aantallen op 2 juli 2015 – opnieuw berekend op basis van deze definitie. Zo wordt een zoogkoe omschreven als een koe, niet zijnde melk- of kalfkoe, die ten minste eenmaal heeft gekalfd en wordt gehouden voor de productie van een of meer kalveren voor de vleesveehouderij. Jongvee voor de vleesveehouderij moet zijn voorbestemd om de zoogkoeien te vervangen. Ze zullen dus gaan kalven. Juist door deze diercategorie kreeg de vleesveehouderij te maken met het fosfaatrechtenstelsel omdat de categorieën jongvee van melkvee en vleesvee op één hoop werden gegooid.

Definitieve fosfaatrechten

Met de exacte definitie van jongvee voor de vleesveehouderij zal er bij een aantal bedrijven met terugwerkende kracht nog wel wat kunnen veranderen in de aantallen fosfaatrechten, zo verwacht Bolk. 'Een pink die in 2015 niet heeft gekalfd, maar werd afgevoerd naar de slager zal geen fosfaatrechten toegekend krijgen. Voor mannelijk jongvee geldt hetzelfde.' Uiteindelijk betekent het dat op zijn vroegst half oktober vleesveehouders inzicht krijgen in de fosfaatrechten die ze kunnen gebruiken in 2018. Dat is eigenlijk te laat, het dekseizoen is dan al in volle gang, noemt Bolk als knelpunt. 'Je wilt als ondernemer wel weten hoeveel fosfaatrechten je hebt, om alvast te plannen voor 2019. Die tijd is echter veel te kort, dus we gaan dat bij het ministerie wel aankarten.' Keuper snapt dat de hele exercitie tijd kost. 'Maar wanneer je een lagere hoeveelheid krijgt toebedeeld, kun je in de problemen komen. Dan moeten vleesveehouders geforceerd kiezen.' Hartendorf heeft persoonlijk een uitgesproken mening over de keuze voor het wel of niet afstaan van de fosfaatrechten. 'Ik lever de fosfaatrechten in. We hebben ons hier als sector hard voor gemaakt en ik wil nog 30 jaar vooruit. Dan wil ik niet beperkt worden in mijn bedrijf door fosfaatrechten.' |

